Pere Soler, professor de la Universitat de Girona: 'Els joves fan moltíssimes coses extraordinàries, però gairebé mai no són notícia'

Catedràtic i investigador de l'Institut de Recerca Educativa de la Universitat de Girona, reivindica el compromís de milers de joves que, lluny dels estereotips, dediquen el seu temps lliure a acompanyar i educar infants, i donen exemple d'una implicació social que sovint passa desapercebuda

Molt més que un espai de lleure, l'esplai és un entorn segur on els nens i les nenes creixen, guanyen autonomia i reforcen l'autoestima. Així ho revela un estudi del Grup de Recerca Liberi de la Universitat de Girona, elaborat per a Fundesplai i liderat per l'investigador Pere Soler, que analitza la funció socioeducativa de la Federació Catalana de l'Esplai. La recerca, presentada aquest dimecres, posa en valor el paper dels monitors i les monitores com a referents positius per als infants i desmunta estereotips posant el focus en el compromís d'un jovent que dedica voluntàriament els caps de setmana a transformar el seu entorn.

Una de les coses que criden l'atenció de l'estudi és que la sensació d'estar en un espai segur és més gran a l'esplai que a l'escola.

A l'escola hi ha un cert nivell d'exigència en l'aprenentatge que no hi ha a l'esplai. Evidentment, hi van a aprendre, però cadascú des del seu punt de partida i a través d'aquestes dinàmiques lúdiques i divertides, cosa que rebaixa una mica la pressió dels nens i les nenes i probablement explica aquesta diferència.

També hi té a veure la poca diferència d'edat entre els monitors i els infants?

És possible que hi tingui alguna cosa a veure. Evidentment, és un factor que he tingut en compte i que no descarto. La diferència d'edat entre alguns adolescents i monitors és molt petita, i probablement això facilita el vincle i l'acostament, i fa que els adolescents se sentin, potser, més oberts a explicar-los coses i a expressar-se amb ells. Però jo crec que té més a veure amb la dinàmica amb què s'organitza l'activitat, que afavoreix que t'expressis, riguis, cantis... I, després, hi ha el fet que tot es debat.

De quina manera?

A l'esplai es fan moltíssimes més assemblees que a l'escola, i aquests espais ofereixen una oportunitat per expressar com et sents, com t'ho estàs passant... Potser no és tan habitual que es generin espais d'aquest tipus a l'aula, tot i que també n'hi ha. En canvi, a l'esplai és molt probable que cada dia, en acabar, es parli de com s'ho ha passat cadascú, de com s'ha sentit, de què ha après... A més, els infants solen tenir un monitor concret que és el seu ídol, el seu referent, el seu acompanyant preferit, per dir-ho d'alguna manera. I aquesta proximitat, juntament amb aquesta vivència intensa que comentava abans, predisposa més a explicar com et sents, què et passa. A

l'escola, el ritme de treball fa que, malauradament, de vegades es prioritzin els continguts i no quedi temps per a aquest diàleg, mentre que a l'esplai, com que no hi ha aquesta pressió acadèmica, és més fàcil que es generin aquests espais i que els infants es puguin expressar.

A més de ser referents per als infants que van a l'esplai, els monitors són un exemple per a la societat en general i trenquen prejudicis.

Sí, els monitors són un exemple clar del que fan sovint molts joves del nostre país, i no en som conscients. Cada generació, totes, i la nostra també, tendeix a pensar que els joves no són o no fan allò que creiem que haurien de fer. I és natural que sigui així. És natural que els joves tinguin el seu món i que la generació adulta tendeixi a veure que desaprofiten el temps, que no estan prou preparats, que tenen comportaments que no haurien de tenir... I jo sempre explico, perquè em dedico precisament a investigar i escriure sobre els joves, que les notícies sobre joves només surten quan passen coses dolentes. I això no és veritat.

És cert.

Majoritàriament, els joves fan moltíssimes coses extraordinàries. I això és fàcil de veure en l'àmbit del lleure, per l'impacte que té el que fan. Són centenars, milers de joves en aquest cas, nois i noies que els dissabtes a la tarda, voluntàriament, podent-se quedar asseguts al sofà mirant una pel·lícula o una sèrie, decideixen anar a jugar i explicar coses als infants i descobrir el món amb ells. Això passa cada setmana a molts i molts pobles de Catalunya. Probablement, Catalunya és el lloc de l'Estat espanyol on tenim més trajectòria i més experiències d'aquests moviments de lleure educatiu.

Un altre dels temes que tracta l'estudi és l'ús del català. Mentre que els monitors parlen majoritàriament en català, els infants entre ells parlen més en castellà...

Notícies relacionades

L'esplai és un mirall del que passa al nostre entorn social. A l'estudi ens surt que la relació entre monitors i infants sí que és majoritàriament en català. Dit d'una altra manera: el projecte educatiu, la institució, té clar que hi ha una funció de normalització i fa servir el català com a llengua de relació. Però aleshores, dins dels grups d'infants, quan els nens parlen entre ells, aflora el que predomina a la societat: el castellà.

Subscriu-te per seguir llegint

Via: El Periódico

Font de l'article: https://www.diaridegirona.cat/educacio/2026/11/16/pere-soler-universitat-girona-joves-coses-extraordinaries-136464001.html